

Cultura esperantista

A moltes ciutats i pobles del món hi ha associacions o grups esperantistes. I amb l'auge d'Internet, avui dia encara és més fàcil apropar-se a aquest curiós idioma. A més, hi ha música, literatura i tot de culturalitats que han anat sorgint durant més de cent anys.

Una eina del món esperantista és "Eventa servo", una pàgina web on proposar o participar en trobades regionals i internacionals, tant físiques com virtuals. També hi ha el "Pasporta servo", per viatjar pel món i practicar l'esperanto.

Per aprendre'l de forma autònoma, hi ha milers d'opcions. A més de fer cursos, podem llegir articles, escoltar programes de ràdio, mirar curtmetratges i presentacions. A més, hi ha moltes persones esperantistes a mitjans socials federats: al node "libroj.org" s'hi comenten llibres, a "tvitero.com" i "esperanto.masto.host" hi trobem nodes més genèrics per esperantistes. I com a grup de missatgeria, també hi ha la sala de XMPP "esperanto@salas.suchat.org".

Hi passen moltes coses al món esperantista. I fins i tot hi ha persones que, com es feia antigament, s'escriuen cartes, amb els seus segells i les seves esperes corresponents.

ESPERANTO ESTAS UTILA!

Frases simples

Hola!, *Saluton!*
Adéu, *Adiaŭ*
Benvingut/da, *Bonvenon*
Fins després, *Ĝis*

Gràcies, *Dankon*
Si us plau, *Bonvolu*
De res, *Nedankinde*

Ho sento, *Mi bedaŭras*
Enhorabona, *Gratulon*
Salut!, *Je via sano!*
Es prega, *Oni petas*
No passa res, *Ne gravas*

Bon dia, *Bonan tagon / matenon*
Bona tarda, *Bonan vesperon*
Bona nit, *Bonan nokton*
Bon profit, *Bonan apetiton*

On és el lavabo?, *Kie estas la necesejo?*

Aprèn Esperanto!, 2024 per Rita Barrachina
Llicència Art Libre, LAL (<https://artlibre.org>)

Fet amb programari lliure: Debian, Scribus i Inkscape.
Tipografies Open Font License: Libre Baskerville i Liberation Serif.

Descarrega i comparteix aquest tríptic:
<https://gamifi.cat/docs/eo/flugfolio.pdf>

Modifica aquest tríptic sota llicència LAL:
<https://gamifi.cat/docs/eo/flugfolio.zip>

Aprèn ESPERANTO!

Comunica't internacionalment
des de la igualtat lingüística

Què és l'Esperanto
La Fundamento
Cultura esperantista
Frases simples

Vine al grup
esperantista de
l'Ateneu Llibertari
de Gràcia

c/ de l'Alzina nº 5
Barcelona

Els dimarts
a les 18h30

LERNU
ESPERANTON!

Què és l'Esperanto

L'Esperanto és un idioma planificat que té per objectiu facilitar el diàleg entre persones de diferents regions del món.

Lluny de voler substituir a tots els idiomes existents, l'Esperanto és un instrument per conservar la diversitat lingüística i evitar supremacismes econòmicolingüístics.

La idea principal de l'invent és que, a més de les llengües maternes, s'apregui un idioma que és de tothom perquè no és de ningú. I així, s'aconsegueix més igualtat lingüística i es conserven idiomes existents mentre es comparteix una llengua comuna que facilita una comunicació intercultural neutral.

*Ĉiu popolo kun sia lingvo
kaj Esperanto por ĉiuj.*

(Cada poble el seu idioma
i Esperanto per tothom)

L'Esperanto va ser creat per l'oftalmòleg Ludoviko Lazaro Zamenhof que, des de la seva infància, patia a l'observar l'hostilitat entre les persones que habitaven els guetos de la seva ciutat, Białystok, actualment a Polònia però que a la seva època era territori rus.

*¡Trenquem murs entre els pobles!,
exclamava Zamenhof esperançant.*

La Fundamento

La Fundamento és la gramàtica de l'Esperanto i només té 16 regles:

1. Article. Només hi ha l'article "la". Ex: *la kato* (el gat).

2. Substantius. Acaben en -o i per crear el plural afegim -j (pronunciat "i") al singular. Ex: *la katoj* ("la katoi", els gats).

3. Adjetius. Acaben en -a. Ex: *rapida kato* (un gat ràpid o gat ràpid).

4. Números. Els cardinals es configuren amb: 1 unu, 2 du, 3 tri, 4 kvar, 5 kvin, 6 ses, 7 sep, 8 ok, 9 naŭ, 10 dek. Ex: *dek unu*, 11; *dudek*, 20; *sesdek tri*, 63. Per crear ordinals només cal afegir -a al número. Ex: *la tria* (la tercera), *la sesa* (la sisena).

5. Pronoms. *Mi, vi, li/ŝi/ĝi, ni, ili* (jo, tu o vosaltres, ell/ella/animals i nadons, nosaltres, ells o elles. Per crear els possessius s'afegeix -a. Ex: *nia* (la nostra), *via* (la teva o la vostra).

6. Verbs. Són invariables en número i persona. Infinitiu, -i; present, -as; passat, -is; futur, -os. Ex: *mi estas* (jo sóc o estic), *ŝi estis* (ella estava o va estar).

7. Adverbis. S'afegeix -e. Ex: *rapida* (ràpid o ràpida), *rapide* (ràpidament).

8. Preposicions. Acompanyen a noms. Ex: *de la katoj* (dels gats), *per la kato* (pel gat).

9. Lectura i escriptura. Tota paraula es llegeix tal com s'escriu.

10. Pronunciació. L'accent sempre recau sobre la penúltima síl·laba. Ex: *Ka-to*.

11. Paraules compostes. Es formen unint paraules. La paraula fomenta va al final. Ex: *vaporŝipo* (vaixell de vapor).

12. Doble negació. Si ja existeix una negació, la paraula *ne* (no) s'elimina. Ex: *neniu venis* (no va venir ningú).

13. Direcció i acusatiu. Per expressar direcció, les paraules prenen terminació d'acusatiu -n. Ex: *Antaŭen!* (Endavant!)

14. Preposició je. L'usem com a comodí si no trobem la preposició adequada o per les hores. Ex: *je la deka* (a les deu).

15. Paraules "estrangeres". És preferible agafar l'arrel d'una paraula en el seu idioma i derivar-la amb les regles de l'esperanto. Ex: *Ŝekspiro* (Shakespeare).

16. Vocal final. Al substantiu i a l'article, es pot substituir l'última vocal per un apòstrof. Ex: *l' mar'* (*la maro*, la mar).

ESPERANTO ESTAS FACILA!